898/12-5

Den 3. september 2012 blev i sag nr. 81.304:

xxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bl.a. haft husforsikring og familieforsikring i Alm. Brand Forsikring. Han klager ved sin advokat over 2 forhold i forbindelse med en brandskade. Dels klager han over, at selskabet har afkortet erstatningen i husforsikringen med henvisning til forsikringsaftalelovens § 45, dels klager han over, at selskabet med hensyn til det brandskadede indbo har henvist til, at der for en stor dels vedkommende er tale om erhvervsværktøj, der som maksimum dækkes med 5 % af forsikringssummen.

Selskabet har vedrørende husforsikringen henvist til fareforøgelse i forsikringsaftalelovens § 45 og afkortet erstatningen med 33 % i første omgang, men efter sagens indbringelse for nævnet korrigeret dette til 27,31% med henvisning til, at udhuset var indrettet til beboelse og værksted, hvilket skulle have været meddelt selskabet i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 1.3.1. Med hensyn til det brandskadede indbo, som ikke anses som værende almindeligt privat indbo, men privatejet erhvervsværktøj har selskabet henvist til dækningsskemaets maksimumerstatning på 5 %.

Over for nævnet har advokaten i klageskema af 20/9 2011 bilagt supplerende redegørelse af 15/9 2011 krævet, at selskabet anerkender at dække brandskaden fuldt ud tillige med renter fra 14 dage efter erstatningsopgørelsesdatoen, og med hensyn til familie-

forsikringen krævet, at selskabet yderligere udbetaler 246.352,59 kr. med fradrag for eventuel slid og ælde.

Til støtte for kravene har advokaten bl.a. anført:

> "Da [klager] overtog huset 1. marts 2006, var værkstedsbygningen som i 1970 med kontorrum, frokoststue og køkken i den ene ende og værkstedslokale i den modsatte ende.
>
> 23. maj 2007 kom Alm. Brands assurandør ud til [klager] på adressen med henblik på salg af forsikringer - herunder den i sagen omhandlende husforsikring og familieforsikring.
>
> På dette tidspunkt havde [klager] haft huset i ca. 1 år, hvor hovedhuset var blevet renoveret.
>
> Værkstedsbygningen var på dette tidspunkt taget i brug af [klager], som benyttede værkstedsbygningen til forskellige hobbyrelaterede formål - herunder reparation af biler. Herudover benyttedes kontordelen af værkstedsbygningen til opbevaring.
>
> Assurandøren besigtigede ikke værkstedsbygningen ved besøget, men [klager] forklarede assurandøren hvad værkstedet blev brugt til, og de talte om værktøjet og de forskellige maskiner i værkstedsbygningen.
>
> Assurandøren oplyste til [klager], at han kunne få rabat på forsikringerne, hvis han også tegnede en ekstra forsikring. Det blev derfor aftalt, at [klager] i tillæg til husforsikringen og familieforsikringen også skulle tegne en ulykkesforsikring. Det var ikke et egentligt ønske for [klager] at købe denne ulykkesforsikring. Det har senere vist sig, at [klager] til samme pris kunne have tegnet et tillæg til indboforsikringen der specifikt dækkede større værktøj og maskiner. Assurandøren nævnte ved besøget ikke denne mulighed, og ej heller at der skulle være behov for en sådan tillægsforsikring i forhold til genstandene i værkstedsbygningen."

I perioden fra tegningen af forsikringen i 2007 og indtil branden den 5/11 2010, hvor værkstedsbygningen brændte, havde klageren istandsat kontordelen af værkstedsbygningen. Istandsættelsen omfattede efter det oplyste 4 løbemeter skillevæg, opsætning og maling af forsatsvægge samt isætning af et vindue. Baggrunden for opsætning af forsatsvægge var at holde kontordelen frostfri om vinteren, idet klageren primært anvendte denne del til opbevaring af indbo, medens hovedhuset blev renoveret. Advokaten har understreget, at der ikke har været tale om indretning til beboelse, idet kravene i henhold til bygningsreglementet vedrørende isolering, loftshøjde m.v. slet ikke kan opfyldes.

Advokaten har til støtte for kravet videre henvist til, at værkstedsbygningen siden 1970 har været indrettet med frokoststue og køkken efter godkendelse af kommunen. Frokoststuearealet er identisk med det, der i klagerens ejertid er indrettet som kontorareal.

3. 81.304

Med hensyn til selskabets henvisning til forsikringsaftalelovens § 45 har advokaten bl.a. anført:

"I policen er det anført, at forsikringen omfatter bygning 1 - hovedhus (beboelse 99 m2) og bygning 2 - værkstedsbygningen (udhus 180 m2).

Allerede fordi de faktiske forhold på brandtidspunktet svarede præcist til det i policen anførte, er der overhovedet ikke tale om en fareforøgelse, hvorfor betingelsen for nedsættelse/bortfald af erstatningen i FAL § 45 ikke ses opfyldt.

…

Som det fremgår af byggesagen fra kommunen, var kontordelen af værkstedsbygningen allerede indrettet i 1970 med køkken og frokoststue. Bygningen har med stor sandsynlighed oprindeligt været opført med en kontordel i 1968, da det fremgår af byggesagens facadetegninger fra 1970, at der er vinduer og døre i den ende af bygningen hvor kontoret ligger. Der findes desværre ikke tegninger af den oprindelige byggeansøgning i kommunens arkiver.

Da værkstedsbygningen i tidligere ejers tid har været benyttet til erhvervsmæssigt værksted, bør det, sammenholdt med oplysningerne i byggesagen, kunne forudsættes, at der før [klager] overtog ejendommen i 2007 allerede var indrettet kontorrum, frokoststue og køkken/bryggers i værkstedsbygningen.

Det forhold, at [klager] har opsat forsats- og skillevægge, nyt vindue og malet kontoret, kan ikke betragtes som en fareforøgelse i FAL § 45, stk. 1's forstand.

Der er heller ikke tale om en i policen bestemt angivet fareomstændighed.

…

Selskabet har ikke dokumenteret, at værkstedsbygningen helt eller delvist har været benyttet til beboelse eller været udsat for anden form for fareforøgelse.

…

Selvom [klagers] istandsættelse af kontordelen måtte blive betragtet som en fareforøgende omstændighed, er der ikke tale om en i policen bestemt angivet fareomstændighed, hvorfor FAL § 45 i situationen ikke kan begrunde en nedskrivning af erstatningen.

Da selskabet på denne vis ikke har haft hjemmel til at nedskrive erstatningen med 33 %, er [klager] berettiget til det resterende beløb på 432.780,76 kroner.

Det forhold at selskabet nu ønsker at hæve præmien, kan naturligvis kun få betydning fremadrettet, og kan på ingen måde i sig selv begrunde, at erstatningen for allerede indtrufne skader nedskrives.

Samtidigt, er den hidtil gældende præmie på 4.475 kroner udtryk for en særlig rabataftale, og kan under alle omstændigheder ikke lægges til grund for en prorata beregning."

Angående kravet i henhold til familieforsikringen har advokaten bl.a. anført:

"På tidspunktet for assurandørens besøg på ejendommen, var værkstedsbygningen taget i brug af [klager]. Der var opstillet flere store maskiner og værktøj, som blev benyttet på værkstedet. [Klager] fortalte assurandøren om hans interesse for bl.a. biler, og hvorfor værkstedsbygningen netop var årsagen til, at han havde købt ejendommen.

> På denne baggrund må det betragtes som en fejl af selskabet, at assurandøren ikke besigtigede værkstedsbygningen, så der var mulighed for at rådgive [klager] om behovet for en tillægsforsikring til de store maskiner og værktøj. Det må have stået klart for assurandøren, at en begrænsning af privatejede erhvervsværktøj til 43.050 kroner i dette tilfælde ikke opfyldte [klagers] behov.
>
> Assurandøren nævnte overhovedet ikke hverken begrænsningen eller distinktionen mellem værktøj og erhvervsværktøj, hvorfor [klager] på ingen måde fik opfattelsen af, at indboet i værkstedsbygningen, ikke ville være dækket under familieforsikringens indbosum. Det var også årsagen til, at [klager] ikke reagerede, da han modtog policen, hvor punktet om begrænsningen var indført.
>
> Selvom begrænsningen i dækningen af erhvervsværktøj i policen rent forsikringsmæssigt måtte kunne anses for gyldigt aftalt, må assurandørens adfærd og rådgivning overfor [klager] på dette punkt anses for så sløset og mangelfuld, at selskabet er erstatningsansvarlig for det tab, som [klager] måtte få som følge af den manglende dækning af erhvervsværktøjet.
>
> På denne baggrund bør Alm. Brand under alle omstændigheder betale den del af indboet i værkstedsbygningen, som de har fratrukket med henvisning til begrænsningen på 43.050 kroner.
>
> Da det ikke fremgår af Alm. Brands opgørelse, hvilke genstande der er afvist, er den manglende erstatning beregnet ud fra [klager]s indsendte opgørelse fra december 2010.
>
> Det fremgår heraf, at selskabet mangler at udbetale 246.352.59 kroner, med eventuelt fradrag for slid og ælde efter gældende praksis."

Selskabet har over for nævnet i hovedsagen fastholdt sin afgørelse, men har korrigeret pro rata-erstatningen vedrørende husforsikringen, således at der dækkes 72,69 % af bygningens opgjorte værdi på 1.311.456,86 kr. eller 953.298 kr. mod tidligere 878.676,10 kr.

Rentekravet afvises, idet beløbet i henhold til forsikringsbetingelserne tidligst forfalder til betaling, når der er ført bevis for erstatningens anvendelse.

Til støtte for afgørelsen vedrørende husforsikringen har selskabet bl.a. anført:

> "Vores assurandørs møde med klageren blev afholdt i beboelsen, hvor man ved spisebordet drøfter klagerens forsikringsbehov.
>
> Under mødet udtalte klageren, at der skulle tages udgangspunkt i hans nuværende private forsikringer som via hans pengeinstitut var placeret i Privatforsikring (Codan), således at han nærmere kunne sammenligne de respektive priser.
>
> Til brug for udarbejdelse af tilbud blev klageren udspurgt om forskellige forhold herunder hvilken forsikringssum klageren ønskede oprettet for Familieforsikringen samt størrelse og anvendelse for de opførte bygninger m.m.

Med hensyn til det opførte udhus oplyste klageren, at dette blev benyttet som udhus og almindelig hobbybrug, hvorfor vores medarbejder ikke så noget formål at foretage en indvendig besigtigelse af den pågældende bygning.

På baggrund af de af klageren afgivne oplysninger herunder udleverede policer fra Privatforsikring, blev der udarbejdet forsikringsforslag dateret 23. maj 2007 som blev forelagt klageren for accept. Da klageren accepterede de pågældende forslag, blev der udstedt police for henholdsvis Familie- og Husforsikring.

…

Af såvel de på skadetidspunktet gældende betingelser for Husforsikringen (bilag …) og de tidligere gældende betingelser (bilag …) fremgår det, at der hurtigst muligt skal ske meddelelse til Alm. Brand, såfremt der bl.a. i udhuse, garager og lign. sker ændring af bygningernes anvendelse herunder ændring til beboelse eller erhverv.

Af betingelserne fremgår det videre, at udeladelse af sådanne oplysninger kan medføre at retten til erstatning helt eller delvis bortfalder.

Såfremt Alm. Brand havde været vidende om at det i policen angivne udhus inden branden rettelig var indrettet til henholdsvis beboelse og autoværksted, ville vi have meddelt klageren, at vi i henhold til Alm. Brands almindelige acceptregler ikke kunne opretholde den pågældende Husforsikring som i stedet skulle omtegnes til er Bygningsforsikring.

Såfremt de faktiske forhold havde været oplyst overfor Alm. Brand inden branden ville vi således havde oprettet en Bygningsforsikring efter nærmere aftale med klageren.

Under de givne omstændigheder har vi lagt til grund, at klageren ved ændring til en Bygningsforsikring ville have ønsket næsten tilsvarende dækninger som var gældende for Husforsikringen.

På denne baggrund har vi udregnet af en Bygningsforsikring med næste tilsvarende dækninger, men ekskl. glas og sanitet og med en indeksreguleret selvrisiko på 6.590,00 kr. samt med en forsikringsperiode på 5 år i stedet for Husforsikringen 1 årige løbetid, have kostet 6.102,00 kr. i præmie stedet for den opkrævede og indbetalte præmie på 4.475,00 kr.

Hvis Bygningsforsikringen også skulle have omfattet glas og sanitet, mindre eller ingen selvrisiko samt korte løbetid end 5 år, vil den udregnede præmie stige - og dermed vil forsikringens andel af den opgjorte byggesum blive yderligere reduceret.

…

I overensstemmelse hermed er det vores opfattelse, at Alm. Brand er berettiget til at erstatte den opgjorte byggesum 1.311.456,86 kr. inkl. moms forholdsmæssigt i forholdet mellem den indbetalte præmie og den præmie, som Alm. Brand ville havde været berettiget til at opkræve, såfremt vi havde været bekendt med de faktiske forhold.

Vi henviser i den forbindelse til Forsikringsaftalelovens bestemmelse om Fareforøgelse § 45 stk. 2.

I forbindelse med nævnets henvendelse har vi konstateret, at den at selskabets tidligere udregnede pro rate erstatning på 878.676,10 kr. inkl. moms ikke var korrekt.

> Vi beklager den skete fejl og kan herefter oplyse, at Alm. Brand andel af den opgjorte erstatning på 1.311.456,86 kr. inkl. moms med henvisning til ovenstående rettelig skal være 72,69 % svarende til 953.298 kr. inkl. moms (oprundet)."

Vedrørende kravet i henhold til familieforsikringen har selskabet til støtte for sin afgørelse bl.a. anført:

> "Klageren har overfor vores taksator udarbejdet opgørelse over de genstande, som blev ødelagt ved branden og af hvilken det fremgår, at det samlede tab udgør 504.699,59 kr. …
>
> Da der ikke foreligger dokumentation for hvornår de i opgørelsen angivne genstande er anskaffet, har vores taksator fastsat en skønsmæssig erstatning på 215.297,00 kr. for de genstande, som i klagerens opgørelse over ødelagte genstande **(bilag …)** kan anses som værende almindeligt privat indbo og dermed omfattet af Familieforsikringen.
>
> I den af vores taksator skønsmæssigt fastsatte erstatning er der også afsat 5.000,00 kr. for de genstande i klagerens opgørelse, som kan anses som værende almindeligt privat indbo og som ikke er værdisat.
>
> For genstande som ikke kan anses som værende almindeligt privat indbo, men som værende privat ejede erhvervsværktøj, har vores taksator i sin erstatningsopgørelse medtaget disse med 43.050,00 kr. hvilket er maksimumdækningen, jævnfør den udsendte police **(bilag …).**
>
> Af klagerens **bilag …** kan man endvidere se hvorledes de af klagerens anførte genstande er erstattet samt hvorledes den opgjorte erstatning på i alt 258.347,00 kr. fremkommer.
>
> På det foreliggende grundlag og da vi finder, at vores taksator har opgjort erstatningen i overensstemmelse med dels det i forsikringsbetingelsernes afsnit 2 punkt 2.5 anførte samt med den i policen anførte maksimum sum for privat ejet erhvervsværktøj, finder vi ikke at klageren er berettiget til yderligere erstatning.
>
> Vi må således afvise det overfor nævnet fremsatte krav om yderligere erstatning på 246.352,59 kr.
>
> På det foreliggende grundlag må vi endvidere afvise den overfor nævnet fremsatte rentepåstand, som i øvrigt ikke ses nærmere begrundet/ dokumenteret."

Der har efterfølgende været nogen korrespondance, hvorunder klagerens advokat på sin side har kritiseret, at assurandøren i forbindelse med tegningen ikke besigtigede værkstedsbygningen indefra, ligesom advokaten kritiserer, at assurandøren ikke har ydet korrekt rådgivning ved at stille relevante spørgsmål, således at klagerens dækningsbehov kunne afdækkes.

Selskabet har på sin side henvist til, at klageren som opfølgning på mødet med assurandøren modtog forsikringsforslag, som efterfølgende blev accepteret af klageren med

de summer og betingelser, han havde ønsket. Med hensyn til opgørelsen over indboet har selskabet endvidere henvist til, at klageren ikke nærmere har kunnet redegøre for, hvem der ejede de mange genstande, som henstod i den brændte værkstedsbygning, hvornår genstandene var anskaffet og hvordan, samt fra hvornår genstandene befandt sig på stedet. Selskabet har derfor fastsat erstatningen for disse genstande skønsmæssigt og med hensyn til privatejet erhvervsværktøj henvist til maksimumerstatningen i dækningsskemaet.

Af husforsikringens police fremgår bl.a.:

"Bygning 2

Anvendelse	Udhus
Antal fulde plan	1
Tagetage	nej
Kælder	nej
Tagtype	Hårdt
Bebygget areal	180 m²

Garager, carporte, udestuer, udhuse og lignende, er indtil i alt 75 m² automatisk medforsikret uden præmieberegning.
…
De angivne forsikringssummer og selvrisikobeløb er indeksregulerede. Indeksår 2007."

Af husforsikringens forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"**1.3. Risikoforandring og ejerskifte**
Det skal hurtigst muligt meddeles Alm. Brand

1.3.1.
når der foretages nybygning eller sker ændring i bygningernes størrelse, indretning eller anvendelse.

Nybygning af eller forandring i de udhuse, cykelskure, havehuse, carporte, garager og lignende på forsikringsstedet, skal dog kun meddeles, hvis bygningernes samlede bebyggede areal overstiger 75 m², eller hvis bygningernes anvendelse ændres til beboelse eller erhverv.
…
2.5. Erstatningens udbetaling
Erstatningen kommer til udbetaling

2.5.1.
når Alm. Brand har modtaget dokumentation for skadens udbedring, eller

2.5.2.
efter forudgående aftale med Alm. Brand."

Af familieforsikringens police fremgår bl.a.:

8. 81.304

"**Oplysninger om forsikringen**

Dækning	**Tegnet**	**Selvrisiko**	**Forsikringssum**
Ansvar	Ja	Se betingelser	Se betingelser
Indbo	Ja		768.000 kr.
Guld og sølv	Ja		76.800 kr.
Mønt og frimærker	Ja		38.400 kr.
Indbo i udhus	Ja		38.400 kr.
Priv. ejet erhvervsværktøj	Ja		38.400 kr.

…
De angivne forsikringssummer og selvrisikobeløb er indeksregulerede. Indeksår 2007."

Af familieforsikringens forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"**Forsikringen dækker den direkte skade på det forsikrede ved**
…
9. Værktøj, rekvisitter og instrumenter, som sikrede ejer, og som lønmodtager bruger i sit erhverv - med højst 5 % af forsikringssummen.
…
2.5.5. Dokumentation
For at få erstatning skal sikrede kunne dokumentere eller sandsynliggøre, at han/hun har haft de beskadigede eller stjålne genstande, og at alder og genanskaffelsespriser er som oplyst.

Det kan f.eks. ske ved hjælp af kvitteringer for købet, købekontrakt, garantibevis, fotos mv.

I egen interesse bør sikrede derfor gemme købskvitteringer for alle nyere genstande og i mindst 5 år for mere langvarige forbrugsgoder. Køber sikrede genstandene privat, bør han/hun sikre sig en dateret overdragelseserklæring med angivelse af, hvad han/hun har købt, og hvad prisen er.

Kan sikrede ikke dokumentere eller sandsynliggøre sit krav, kan Alm. Brand afvise at yde erstatning eller fastsætte erstatningen efter et skøn.

2.5.6. Forsikringssum - underforsikring
Den forsikringssum, der er anført i policen med tillæg af senere regulering, bør altid være høj nok til at dække værdien af samtlige forsikrede genstande.

Hvis værdien af de forsikrede genstande overstiger forsikringssummen, er der tale om underforsikring.

Viser det sig i skadetilfælde, at der er tale om underforsikring, erstatter vi kun tabet forholdsmæssigt."

Nævnet har fået forevist de fremsendte fotos og skitser.

9. 81.304

Nævnet udtaler:

Husforsikringen

Nævnet har gennemgået sagen og finder, at selskabet ikke har bevist, at klageren har foretaget fareforøgende ændringer i anvendelsen af bygningen efter tegningen af forsikringen. Selskabet har derfor været uberettiget til at afkorte erstatningen med henvisning til forsikringsaftalelovens § 45, stk. 2. Nævnet finder det endvidere ikke bevist af selskabet, at anvendelsen er ændret i en grad, der vil kræve meddelelse til selskabet i henhold til betingelsernes punkt 1.3.1.

Familieforsikringen

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort omstændigheder ved tegningen af familieforsikringen, der indebærer, at selskabets assurandør af sig selv skulle gøre klageren særlig opmærksom på begrænsningen i dækningssummen. Nævnet finder på det foreliggende grundlag ikke anledning til at kritisere selskabets rådgivning i forbindelse med tegningen af forsikringen.

Da det er klagerens ansvar at holde sig relevant forsikret, og da det tydeligt fremgår af policen og forsikringsbetingelserne, at der er et maksimum for privatejet erhvervsværktøj, finder nævnet heller ikke anledning til at kritisere selskabets erstatningsudbetaling.

Da klageren efter det oplyste ikke har kunnet fremlægge relevant dokumentation for nogle af indbogenstandene, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har ansat erstatningen skønsmæssigt.

10. 81.304

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren har krav på fuld erstatning i henhold til husforsikringen, og skal således udbetale yderligere 358.158,80 kr.

Klageren får ikke medhold i øvrigt.

Poul Sørensen